

BQ-004-016102

Seat No. _____

B. Ed. (Basic) (Sem. I) Examination

March - 2021

CC-2A : Contemporary Education in India

Faculty Code : 004

Subject Code : 016102

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

1 નીચે પૈકી કોઈપણ 20 પ્રશ્નોના જવાબ આપો. 30

(1) નઈ તાલીમની શાળાઓના _____ પ્રકાર છે.

(A) ત્રણ (B) ચાર

(C) પાંચ (D) બે

(2) ઈ.સ. 1952-53ના સમયગાળામાં શિક્ષકો માટેના સેવાકાલીન કાર્યક્રમોનું મહત્વ _____ બતાવ્યું હતું.

(A) મુદાલિયર કમિશને (B) કોઠારી કમિશને

(C) વિશ્વ વિદ્યાલય કમિશને (D) રાધાકૃષ્ણન્ કમિશને

(3) Regional College of Education સંચાલિત છે.

(A) U.G.C. દ્વારા (B) N.C.T.E. દ્વારા

(C) N.C.E.R.T. દ્વારા (D) રાજ્ય સરકાર દ્વારા

(4) ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર _____ સામયિક ચલાવે છે.

(A) ગુજરાત શિક્ષણ (B) પ્રત્યાપન

(C) વાંચો ગુજરાત (D) તાલીમ

- (5) 'સેવાકાલીન તાલીમ શ્રદ્ધાનું સાહસ છે' કોણ કહે છે ?
- (A) પંડિત જવાહરલાલ નહેરુ (B) આર. એલ. ત્રિવેદી
(C) ડૉ. રાધાકૃષ્ણાન્ (D) અબ્દુલ કલામ
- (6) NCTEનું પૂરું નામ છે.
- (A) National Cultural Training Education
(B) National College of Teaching Education
(C) National Council for Teacher Education
(D) આમાંથી એકપણ નહીં
- (7) B.Ed.ની તાલીમી કોલેજોમાં શિક્ષક વિદ્યાર્થીનો ગુણોત્તર છે.
- (A) 1:12 (B) 1:30
(C) 1:20 (D) 1:05
- (8) ગાંધીજીએ _____ ઈ.સ.માં વર્ધા પરિષદમાં બુનિયાદી કેળવણીની યોજના રજૂ કરી.
- (A) 1939 (B) 1937
(C) 1948 (D) 1837
- (9) નાતજાત અને ધર્મનો ભેદભાવ ભૂલીને નવા સમાજની એક નવી રચના કરવી એટલે _____.
- (A) ધર્મશાળા (B) આશ્રમશાળા
(C) લોકશાળા (D) ગૌશાળા
- (10) કોઈપણ ધોરણમાં વિદ્યાર્થીના અભ્યાસની રૂકાવટ એટલે _____.
- (A) બઢતી (B) સ્થગિતતા
(C) અપવ્યય (D) (A) અને (B) બન્ને
- (11) યુનિવર્સિટી શિક્ષણપંચની નિમણૂક ઈ.સ. કઈ સાલમાં થઈ હતી ?
- (A) 1960 (B) 1964
(C) 1948 (D) 1952

- (12) યુનિવર્સિટી શિક્ષણપંચનો અહેવાલ ઈ.સ. _____ માં રજૂ કર્યો.
- (A) 1949 (B) 1947
- (C) 1950 (D) 1986
- (13) યુનિવર્સિટી શિક્ષણપંચમાં _____ અધ્યાયો હતા.
- (A) 18 (B) 20
- (C) 52 (D) એકપણ અધ્યાય નહીં
- (14) માધ્યમિક શિક્ષણની ભલામણો _____ શિક્ષણપંચે કરી હતી.
- (A) રાધાકૃષ્ણન્ પંચ (B) મુદાલિયર પંચ
- (C) કોઠારી શિક્ષણપંચ (D) એકપણ નહીં
- (15) ઈ.સ. 1952માં શિક્ષણપંચની રચના થઈ.
- (A) મુદાલિયર (B) રાધાકૃષ્ણન્
- (C) કોઠારી (D) વિશ્વવિદ્યાલય
- (16) કોઠારી શિક્ષણપંચની નિમણૂક _____ માં કરી હતી.
- (A) 1964 (B) 1948
- (C) 1965 (D) 1952
- (17) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણપંચના અધ્યક્ષ હતા.
- (A) ડૉ. રાધાકૃષ્ણન્ (B) ડૉ. એલ.એસ. મુદાલિયર
- (C) ડૉ. ડી.એસ. કોઠારી (D) રાજીવ ગાંધી
- (18) કોઠારી શિક્ષણપંચનો અહેવાલ શિક્ષણ મંત્રાલયને _____ ના દિવસે સુપરત કર્યો હતો.
- (A) 26 નવેમ્બર 1962 (B) 20 જૂન 1966
- (C) 23 સપ્ટેમ્બર 1952 (D) 5 નવેમ્બર 1948

- (19) પ્રસારમાનનું આધારભૂત માપ છે.
- (A) પ્રમાણ વિચલન (B) મધ્યસ્થ
(C) બહુલક (D) મધ્યક
- (20) અવર્ગીકૃત માહિતી પરથી મધ્યસ્થ શોધવા માટે _____ સૂત્રનો ઉપયોગ થાય છે.
- (A) $2 = 3M - 2X$ (B) $M = \frac{n+1}{2}$
(C) $X = 2n$ (D) $\frac{X - A}{i}$
- (21) ફરજિયાત શિક્ષણનો અધિકાર અધિનિયમ 2009ને બીજા નામથી કહે છે.
- (A) રાઈટ ટૂ ઈન્ફોર્મેશન એક્ટ (B) રાઈટ ટૂ એજ્યુકેશન એક્ટ
(C) આર.આઈ.એ. (D) એકપણ નહીં
- (22) રાઈટ ટૂ એજ્યુકેશનનો કાયદો _____ દિવસથી અમલમાં આવ્યો.
- (A) 01 એપ્રિલ 2010 (B) 01 એપ્રિલ 2009
(C) 05 જુલાઈ 2015 (D) 08 જૂન 2016
- (23) રાઈટ ટૂ એજ્યુકેશન એક્ટની ઓનલાઈન ફરિયાદ કરવાની વેબસાઈટ છે.
- (A) www.saagujarat.org (B) www.rtegujarat.org
(C) www.actgujrat.org.in (D) એકપણ નહીં
- (24) _____ ને પુલ્લી વિદ્યાપીઠનું જન્મસ્થાન કહેવામાં આવે છે.
- (A) ઈંગ્લેન્ડ (B) અમેરિકા
(C) જાપાન (D) ભારત
- (25) ભારતમાં સૌ પ્રથમ ઈ.સ. 1962માં _____ દ્વારા પત્રાચાર અભ્યાસક્રમો દ્વારા દૂરવર્તી શિક્ષણનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો.
- (A) જે.એન. યુનિવર્સિટી (B) બનારસ હિન્દુ વિશ્વવિદ્યાલય
(C) દિલ્લી યુનિવર્સિટી (D) સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી

- (26) 1982 માં આંધ્રપ્રદેશમાં કઈ ઓપન યુનિવર્સિટીની શરૂઆત થઈ ?
- (A) BAOU (B) APOU
(C) IGNOU (D) MSU
- (27) રાષ્ટ્રીય માધ્યમિક શિક્ષણ અભિયાન અંતર્ગત જે યોજના નથી.
- (A) વિકલાંગો માટે સંકલિત શિક્ષણ (B) કન્યા છાત્રાલય યોજના
(C) વ્યવસાયિક શિક્ષણ (D) શાળા વિકાસ યોજના
- (28) વિદ્યાર્થી શિક્ષકનો આદર્શ ગુણોત્તર છે.
- (A) 40:1 (B) 30:1
(C) 50:1 (D) 60:1
- (29) ઈંગ્લેન્ડના કયા શહેરમાં સર્વ પ્રથમ ઓપન યુનિવર્સિટીની સ્થાપના થઈ ?
- (A) માન્ચેસ્ટર (B) મિલ્ટન કેન્સ
(C) ચેમ્સ ફોર્ડ (D) ઓક્સફોર્ડ
- (30) _____માં રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ દ્વારા દૂરવર્તી શિક્ષણ અને ખુલ્લી વિદ્યાપીઠના વિચારને યોગ્ય સમર્થન આપવામાં આવ્યું.
- (A) 1992 (B) 1986
(C) 2020 (D) 1964
- (31) SSAનું પૂરું નામ છે.
- (A) સોશલ સેક્યુરીટી એડમિશન (B) સર્વશિક્ષા અભિયાન
(C) સુપર સોશલ એડમીન (D) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં
- (32) શાળાના પ્રકૃતિપ્રેમી વિદ્યાર્થીઓ તથા શિક્ષકોનું સંગઠન એટલે _____.
- (A) પર્યાવરણ સંઘ (B) શિક્ષક સંઘ
(C) ઈકો ક્લબ (D) સ્પોર્ટ્સ ક્લબ
- (33) પ્રજ્ઞા અભિગમને ઈ.સ. _____માં અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો.
- (A) 1990-91 (B) 1964-65
(C) 2009-10 (D) 2010-11

(34) ભારત સરકાર દ્વારા વિકલાંગ બાળકો માટે સંકલિત શિક્ષણ યોજના શરૂ થઈ.

(A) 1965 (B) 1952

(C) 1986 (D) 1996

(35) વિકલાંગ બાળકો માટેનું સંકલિત શિક્ષણ યોજના _____માં GCERTને સોંપવામાં આવી.

(A) 1986 (B) 1992

(C) 1998 (D) 2005

(36) કસ્તૂરબા ગાંધી બાલિકા વિદ્યાલય યોજના ઓગસ્ટ _____માં શરૂ થઈ હતી.

(A) 2005 (B) 2004

(C) 1998 (D) 2008

(37) _____થી KHBV સ્વતંત્ર રીતે કાર્ય કરતી થઈ છે.

(A) 1 માર્ચ 2004 (B) 1 એપ્રિલ 2007

(C) 1 એપ્રિલ 2005 (D) 1 એપ્રિલ 2006

(38) ઓછામાં ઓછી _____ કન્યા મળી રહે તો KGBV શરૂ કરી શકાય છે.

(A) 90 (B) 40

(C) 50 (D) 60

(39) KGBVની કન્યાઓને _____ દ્વારા સ્કોલરશીપ આપવામાં આવે છે.

(A) NMMS (B) SMCM

(C) NCERT (D) MMIN

(40) BALA પ્રોજેક્ટની શરૂઆત _____માં થઈ હતી.

(A) 2008 (B) 2005

(C) 2010 (D) 2015

- (1) વર્તમાન સમયમાં નઈ તાલીમની શાળાઓની જરૂરિયાત કેટલી છે ? વિસ્તારથી સમજાવો.
- (2) નઈ તાલીમની શાળાઓના પ્રકારો વિગતે સમજાવો.
- (3) નઈ તાલીમની શાળાઓમાં અપવ્યય અને સ્થગિતતાનું વિગતે વર્ણન કરો.
- (4) પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષક - પ્રશિક્ષકની કઈ-કઈ સમસ્યાઓ છે ? વિસ્તારથી સમજણ આપો.
- (5) આઝાદી પછી કેટલા શિક્ષણ પંચોની રચના થઈ હતી ? દરેક શિક્ષણ પંચની જરૂરિયાત વર્ણવો.
- (6) યુનિવર્સિટી શિક્ષણ પંચના કાર્યક્ષેત્રો અને તેની ભલામણો વિગતે સમજાવો.
- (7) સંવર્ધિત રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ 1992ના સંદર્ભમાં શિક્ષકની ભૂમિકા અને તેના વ્યવસાય અંગેની ભલામણ વિગતે લખો.
- (8) શૈક્ષણિક આંકડાશાસ્ત્રનું શિક્ષક માટે મહત્ત્વ વિસ્તારથી વર્ણવો.
- (9) રાઈટ ટુ એજ્યુકેશન એક્ટનો અર્થ અને જરૂરિયાત સમજાવો.
- (10) રાઈટ ટુ ઈન્ફોર્મેશન એક્ટની માહિતી પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયાની વિગતે સમજણ આપો.
- (11) રાષ્ટ્રીય માધ્યમિક શિક્ષા અભિયાનનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- (12) ખુલ્લી વિદ્યાપીઠની સંકલ્પના વિગતે વર્ણવો.
- (13) સર્વશિક્ષા અભિયાનની ફરજો વિસ્તારથી જણાવો.
- (14) ઈકો ક્લબનો અર્થ જણાવી તેની પ્રવૃત્તિઓ વિસ્તારથી લખો.
- (15) પ્રજ્ઞા અભિગમ એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- (16) 'વિકલાંગ બાળકો માટેનું સંકલિત શિક્ષણ'ના અમલીકરણ વિશે વિસ્તારથી જણાવો.